

El que hem vist a la Xina Roja

II - DÉU A XINA

Abans de seguir endavant amb aquest recull de petites cròniques, tinc d'aclarir certs dubtes —comentaris o preguntes— que m'han manifestat alguns amics de Santa Eulàlia. Escaridament i senzilla.

Aquesta no és una sèrie d'articles previst a la bestreta. D'enganya aquella noia bufona que em deia que «ja els devia tenir preparats». No; els he anat escrivint nodrint-me de notes preses en el transcurs del viatge, ajudades de fotografies, de gravacions magnetofòniques registrades profu-rament pel nostre leader Sr. Samper i d'aquest bé de Déu que es diu memòria i que hom va perdent paulatinament. M'he bastit de la veritat i he recusat tota inseguretat de concepte. Val més abstenir-se de dir una cosa que falsejar-la. M'han assenyalat un error que aprofito la ocasió per esmenar. Núria Pons de Vall m'ha fet observar que el Yangt-zee no és el riu Groc. Efectivament com dèiem en el Vè article (Ronsana 55) el Yangt-zee passa per Shangai però el riu Groc desemboca un xic al Sur de Tiensin, com es pot veure a qualsevol atlas d'ensenyança primària.

Ara sí, ara ja puc dir, que, si Déu vol, seran 10 les cròniques perquè puc mesurar aproximadament el que em queda per contar. És a dir, després d'aquesta tres més i s'haurà acabat.

Estic procurant fugir de tot «isme» i ésser el més equanim possible.

També podia ésser molt més extens però penso que resultaria inútil.

Alguns han dit

—És llàstima que quan acabeu la vostra informació de Xina, no surti un altre amic que ens parli d'un altre lloc tan interessant i desconegut com aquest immens país.

Jo estaria personalment molt satisfet que així fos, però malauradament queden pocs llocs amb curiositats per ressenyar o incertituds per escatir.

Una darrera cosa. La vetlla del proppassat 30 de novembre vàrem donar a la Sala d'Actes del Casal del Metge una sessió òptica i acústica del viatge que ressenyem i que amb el títol de Xina 73 va congregat en aquella benivolguda sala una insospitada quantitat de públic que omplèn el local. La sessió consta de 1.000 diapositives en tres pantalles i estereofonia. Quan acabem aquests articles —que serà probablement a començament d'estiu— tenim el projecte de convidar als lectors de «RONSANA» a una repetició d'aquella sessió, que podria tenir lloc en el nostre frontó en obsequi a tot el poble. Cas que el projecte es pugui portar a terme serà a condició que no es passi platet de cap mena i, com és natural, per la temàtica que conté, els infants no hi seran admesos.

Havíem deixat la nostra història a Pekin, un diumenge al matí. I havíem quedat que amb la desaprovació de la majoria, uns quants demanàrem si era possible anar a una missa o ofici catòlic. Com fos.

Recordo perfectament que a les escales d'entrada al nostre hotel es lliurà una amistosa batalla eclesiàstica.

Algú deia:

—Però què hi voleu anar a fer a una església on la missa, per força no serà postconciliar i per tant cismàtica. Si creieu que això us ha de valdre com a santificament de la festa...

Altres deia:

—I que diran els xinesos del nostre socialisme, del nostre ateisme?

Ricard Estarriol, cronista de «La Vanguardia», home ben documentat en aquest tema replicava:

—Les misses d'aquest país no són cismàtiques. La breu història és la següent: Quan el Govern de Mao va començar a dominar el país va creure convenient suprimir totes les manifestacions de qualsevol religió pública i privada. Va deixar no obstant alguns casos aïllats en les grans capitals, i la seva activitat va quedar limitadíssima per la privació de fer proselitisme o propaganda de cap mena. En quant a les religions catòlica i protestant, quins edificis, organitzacions i estament quedaren incautats, foren subjectades a duríssimes condicions, entre elles, que el Partit es dirigí al Vaticà, dient-li que tot això de les reformes post-conciliars eren manobres burgeses que ells no podien seguir i que, o hi havia la missa d'abans o «res».

La resposta del Sant Pare no va tardar gaire.

—D'acord. Missa com abans.

I així queda establert que en aquest país la Missa és diferent que en els altres, encara que no varia ni en esperit ni en contingut.

En quant al que dirien els xinesos del nostre socialisme jo penso que si una cosa està autoritzada, hom pot anar a veure-la o practicar-la i això no vol dir que combregui amb el mateix pa. En canvi pensem que un bon cronista s'ha de ficar a tot arreu: allà on li siga permès —almenys fins «allà»— o no és un bon cronista. Per defensar un criteri hom ha de conèixer bé la casa de l'antagonista.

Malgrat que no arribàvem a deu persones, els nostres guies-acompanyants portaren la seva delicadesa a fer-nos acompanyar amb el bus fins l'església catòlica Nan Tang del carrer Shen Cheng Jie, just a l'hora de la missa.

I efectivament, aquesta va ésser d'esquena al poble, en llatí, sense separació de lectures, sense sermó —afortunadament— i amb més rapidesa de la que estem acostumats. Jo penso que el que deia el celebrant era llatí, però confesso que el llatí que recordo jo del batxillerat no tenia res a veure amb les paraules del pater xinès.

Assistents? A part dels 8 o 10 del nostre grup hi havia vint persones mal comptades. Vaig fer unes poques fotos d'aquesta missa a la República Popular de Xina que no em van sortir gaire bé però que les servo perquè penso que, pel moment, són «úniques».

García Prendes Pando, que disfruta amb les situacions difícils, va preguntar polidament:

—Ustedes saben si el Partido estaria conforme en que nosotros dedicáramos alguna pequeña dádiva para esta iglesia a cuya misa hemos asistido, o, por el contrario, les parece inaceptable.

Gran reunió de delegat, responsable, traductor, rector, vicari, etc. Parlaments ràpids i en veu baixa, cosa que no calia, perquè no els enteníem de res. Finalment va sortir la resposta oficial.

—Ningún culto religioso en China, precisa de ayuda extranjera. No obstante si con ello ustedes, que son amigos de China, han de quedar más contentos, no existe inconveniente alguno para que pongan en la caja roja que hay en el fondo de la iglesia la cantidad que estimen conveniente.

En resum: la cosa es prestava a diferents interpretacions que vosaltres mateixos podeu deduir.

Personalment el que m'intrigava més era l'assistència a la missa d'aquella vintena de xinesos.

Aleshores vaig farcir-me de tota l'habilitat dialèctica de